

Minister for Grønland *Jørgen Peder Hansens* svar (12/1 76):

Greenex A/S' koncession af 22. januar 1971 til efterforskning og udnyttelse af visse mineralske råstoffer i et område ved Umanak (Marmorilik) indeholder som § 15, stk. 1, følgende bestemmelse:

„Koncessionshaveren er berettiget til i det omfang, det er fornødent af hensyn til virksomheden, at antage fagligt og teknisk uddannet personale fra udlandet, såfremt tilsvarende kvalificeret arbejdskraft ikke findes eller ikke er disponibel her i landet. I øvrigt skal koncessionshaveren i videst muligt omfang benytte dansk arbejdskraft.“

Bestemmelsen omtaler således to kategorier af arbejdskraft, nemlig „personale fra udlandet“ og „dansk arbejdskraft“. I koncessionsforhandlingerne og ved forelæggelsen af koncessionsteksten for de i den grønlandske minelov nævnte instanser (Grønlands landsråd og et særligt folketingsudvalg) er det præciseret, at udtrykket „dansk arbejdskraft“ i modsætning til „personale fra udlandet“ naturligvis indbefatter grønlandsk arbejdskraft. Det er endvidere fra ministeriet for Grønlands side tilkendegivet, at der i denne sammenhæng i særlig grad bør tilstræbes beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft. Ministeriets opfattelse af dette forhold deles af koncessionshaveren.

Pr. 31. oktober 1975 havde Greenex i alt i Marmorilik 336 ansatte (inkl. 93 funktionærer, herunder ledelsen); heraf var 37 grønlandere.

Der har i løbet af 1975 været 35-40 grønlandske ansatte, heraf 1 funktionær. Tallet forventes i løbet af 1976 forøget til ca. 60. Ca. 75 pct. af det grønlandske personale er beskæftiget direkte i forbindelse med grube-driften. Ca. 60 pct. har mere end 1 års anciennitet. Blandt grubearbejderne udgør det grønlandske personale 21 pct.

I samarbejde med Specialarbejderskolen i Godthåb vil der i begyndelsen af 1976 blive afholdt kursus for allerede ansatte grønlandere med særligt sigte på uddannelse til minørmedhjælpere, men herudover vil emner som arbejderbeskyttelse, overenskomstforhold og arbejdsmarkedsforhold m. m. blive taget op.

Dette kursus vil endvidere blive gennemført i foråret 1976 i byerne Jakobshavn, Umanak og formentlig Holsteinsborg med

det formål at give grønlandere, der frekventer dette kursus, mulighed for beskæftigelse ved bjergværket i Marmorilik.

I denne sammenhæng kan det yderligere oplyses, at der ved bjergværket pr. 1. oktober 1975 er blevet etableret en instruktørstab med bl. a. en grønlandsksproget instruktør, der har til opgave at uddanne grubearbejdere. Det vil være den grønlandsksprogede instruktør, der kommer til at lede kurserne i de nævnte byer.

Den konkrete anledning til fru Kristine Heltbergs spørgsmål er Greenex A/S' indgåelse med Det Danske Rengørings Selskab a.s. (DDRS) af en 1-årig kontrakt fra 1. december 1975 omfattende servicearbejde i Marmorilik, herunder rengøringsarbejde og forplejningstjeneste. Kontrakten er indgået efter afholdelse af licitation. DDRS, hvis personale i Marmorilik udgør ca. 25, lægger vægt på specielt i starten at anvende medarbejdere med en så bred teknisk-faglig uddannelse inden for de forskellige servicearbejder som muligt. Baggrunden herfor er, at sådan uddannelse er en forudsætning for professionel udøvelse af de pågældende funktioner, ikke mindst under de helt specielle forhold i Marmorilik. Forholdene i Marmorilik kræver udformning og gennemprøvning i praksis af specielle detailsystemer for de pågældende funktioner, således at det først efterhånden vil være muligt at uddanne og indpasse medarbejdere uden forudgående kendskab til faget. Selskabets nuværende personale i Marmorilik, der omfatter 10 faglærte (kokke, slagtere, bagere) og 16 specialarbejdere (sanitører), er danske og væsentligst rekrutteret blandt selskabets hidtidige medarbejdere. DDRS er gjort bekendt med, at der i størst muligt omfang bør anvendes grønlandsk arbejdskraft.

Principperne for arbejdskraftanvendelsen i Marmorilik kan kort sammenfattes således, at indenlandsk arbejdskraft har fortrinset fremfor udenlandsk, og at der herudover skal lægges særlig vægt på beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft. Det er imidlertid også således, at arbejdskraften skal være kvalificeret, og dette gælder for alle de forskelligartede funktioner, der udføres i en virksomhed, der som Marmorilik er meget specialiseret og herudover i kraft af sin beliggenhed er underkastet særlige forhold. Kvalifikationerne opnås bl. a. gennem ud-